

SLOVENSKO-EVROPSKA RESNIČNOST

JANEZ JUHANT

Evropske volitve so nekatere navdale z evforijo, češ, zdaj smo pa zmagali. Uspeha smo seveda lahko veselili. Ali bo to tudi dolgoročni uspeh, pa je odvisno od našega nadaljnjega sodelovanja in zavzetosti.

Več razlogov govori še vedno proti temu, da bi lahko verjeli, da se je pri nas res kaj bistvenega spremenilo. V tem komentarju, ki je namenjen poslušalcem Radia Ognjišče, torej prepričan, se bom osredotočil na ovire, ki jih lahko najdemo pri ljudeh, ki se sklicujejo na krščanske korenine.

Najprej še vedno nisem prepričan, da so evropske volitve lekcija članom SLS. Ne verjamem, namreč, da bi pristaši te stranke spoznali, da se čas njihove kolaboracije z vladajočo nomenklaturu, ki jih je spretno izkoriščala za uveljavljanje svoje oblasti, izteka. To je bilo posebno očitno v času prenove šolskega sistema. Takrat sta LDS in ZL s pomočjo SLS izglasovali zakon o šolstvu, ki kljub zadnji noveli pomanjkljivo izobrazuje in vzgaja slovensko mladino. Še posebno se je stanje poslabšalo po ponovnem nastopu ministra Gabra. Tudi učitelji različnih profilov in stopenj vedno bolj ugotavljajo, da šolstvo tone v agonijo prenatrpanosti, fahidiotizma in birokratskega posiljevanja učiteljev, učencev in staršev. Tudi v kmetijski politiki in na drugih področjih bomo v prihodnje v EZ morali bolj zavzeto braniti naše interese in premagovati slovensko servilnost. Vzemimo samo za primerjavo, da imajo francoski ali avstrijski kmetje veliko boljše pozicije v EZ kakor naši. Še posebno je treba opozoriti, da je SLS - ne glede na to, ali so njeni ljudje pri tem sodelovali ali ne - s svojo podporo sedanji vladi pomagala pri ohranjanju pogojev za korupcijo. Vprašanje torej, ali bo znotraj SLS dozorelo spoznanje, da je treba stranko očistiti udbovskih povezav in zastaviti vse sile, da bi stranka postala res ljudska. Ne vem koliko dajo njeni voditelji še kaj na Kreak in Gosarja. Za Nov družbeni red bi bile njune smernice vsekakor dobrodošle. Predvsem pa se bo morala stranka v prihodnje opredeliti, ali bo podpirala resnične družbene spremembe in se pridružila tistim, ki se zanje zavzemajo, ali pa bo vztrajala na dveh stolih, kar se je reklo tudi na mostovih. Res da te potrebujejo za avto-cesto, toda še bolj bo v EZ potrebna načelnost in zavzetost za pravno in pošteno državo.

Veseli smo zmagoslavja Nove Slovenije. Toda ali so njeni člani tudi prepričani, da se je zdaj resno delo šele začelo. Izvoljena poslanca bosta odšla v evropski parlament, doma pa bo treba volivce prepričevati, da bo delo stranke temeljilo na zavzetosti, da se v naši družbi vzpostavi bolj pravični red, da se uveljavi demokracija, tj. da se volja ljudstva v političnih odločitvah jemlje resno. Čas je že, da nove stranke pokažejo smisel za demokracijo, za subsidiarni družbeni red. To mora postati prepoznavna razlika njihovega političnega delovanja, ki te stranke razlikuje od onih, ki delujejo po partijskem oz. udbovskem diktatu. Hvala Bogu, da ima stranka voditelja kakor je dr. Andrej Bajuk, ki se je učil demokracije na Zahodu. Upajmo le, da bo imel dovolj moči, da bo prepričal svoje sodelavce, da edino takšna alternativa vodi stranko v

svetlo prihodnost.

Prav tako upravičeno podpiramo prizadevanja SDZ Janeza Janše. Ne glede na številne kritike, ki jih ponavadi spodbujajo tudi partijsko-udbovski krogi zoper prvaka te stranke, je treba priznati, da se ta vseskozi bori za vzpostavitev družbenih alternativ in se upira monopolom bivših oblastnikov. Zanimivo je, da se med kritiki njegove politike ponavadi najdejo ravno tisti, ki sami niso zmogli dovolj poguma, da bi se odlepili od partijsko-udbovskih vezi. Svojo slabo vest si prikrijevajo z napadnimi ljudi, ki se zavzemajo za nov družbeni red, kakor bi dejal Andrej Gosar.

Neperspektivna pa so bila tudi za Janeza Janša iskanja podpore pri ljudeh, ki se sami niso pripravljali odpovedati svojim privilegijem in so tudi njega izkoriščali za vlečnega konja, čeprav se niso zavzemali za vzpostavljanje resnične demokracije. Tako so tudi zadnji poskusi ustanavljanja Zbora za republiko lahko dvorezen meč. Bo to prizadevanje res lahko krepilo demokratske sile, ali pa bo spet dalo priložnosti novim prevaram in zavajanjem ljudi? Posebno bi bilo vprašljivo graditi prihodnost demokratskega bloka na ljudeh, ki so v zadnjih petnajstih letih že tolikokrat zamenjali barve in poteptali svojo besedo ali pa zgolj izkoristili vsako priliko, ki jim jo je kdo ponudil za svojo osebno promocijo.

Predvsem te dileme pa postavljajo resna vprašanja vsakemu državljanu in volivcu. Na koga naj se namreč ta državljan še zanesa? Ali bo prihodnja vlada sposobna delati drugače, ko bo zamenjala sedanjo nomenklaturu, ki sedi na lovorikah prigrabljenega ter s prevaro in silo pridobljenega imetja in položajev? Brez dvoma bo to težko, če bodo tudi v njej ljudje, ki so vedno zraven in ki znajo besede sukati tako ali drugače. Predvsem pa državljan pričakuje, da bo nova oblast znala pri kadrovske spremembah res upoštevati predvsem strokovnost, poštenje in zavzetost za blagor vseh ljudi, ne pa le strankarsko pripadnost in lojalnost, kakor je to primer pri LDS in ZL.

Za spremembe torej potrebujemo verodostojnost, kakor bi dejal banjaluški škof Komarica, vse drugo je blefiranje. Verodostojnost pa se po prepričanju škofa Komarice zahteva predvsem od kristjanov. Kristjani si ne morejo privoščiti laži, korupcije ter le iskanja svoje slave in časti. Seveda pa je zato potrebna živa vera. In vprašanje je, ali bo Sin človekov našel v Sloveniji še kaj te vere. Zato je seveda tudi vprašanje, ali se bo na tako imenovani „krščanski“ strani, torej na strani tistih, ki bodo v Evropo šli pod krščanskim imenom in seveda vseh tistih, ki se na to ime sklicujejo, lahko res kaj zganilo. Od verodostojnosti vseh novih politikov in od njihovega sodelovanja za resnične družbene spremembe bo odvisen izid jesenskih volitev. Zato seveda vse povedano ne velja le za politike, pač pa za slehernega izmed nas. Posebno pa to velja za vse, ki krojijo javno mnenje. Kajti tudi tu se je pokazalo, da v nedogled ni mogoče lagati. Svojo verodostojnost izpričujemo na vsakem koraku, še posebej, če se kakorkoli sklicujemo na krščansko ime. Tudi Bog v evropski ustavi ne bo pomenil nič, če ta Bog ne bo imel častilcev v Duhu in resnici.

Pismo iz Slovenije

Volitve so imele velik odmev, pa tudi pri porazencih, ki so sprva hoteli razvrednotiti zmago Nsi. Kar jim ni uspelo, pa tudi mediji so dokaj korektno oznanili zmagovalce in poražence, tudi s primerjavo leta 2000 in sedaj. Rupel je na večer volitev dejal približno takole: „Se bodo moji kolegi v LDS, ki so stranko pripeljali iz sredine na levo, le morali zamisliti, kaj so naredili, in stvar popraviti.“

V torek pa je prišla prava senzacija. Rupel kot prvopodpisnik, za njim pa Bajuk in Janša, nato pa še 22 intelektualcev (predsednik Akademije Žekš, Brezgarjeva, Hribar, Jančar, Jambreč in še mnogi drugi) so poslali poziv za ustanovitev „zboru za republiko“. Ta naj bi bil sredo, 23. v Ljubljani. Povedano je bilo, da naj bi bila to nekakšna koalicija, ki bi nastopila tudi na volitvah, v vsakem primeru pa proti teži Kučanovem „Forumu 21“. Presenečenje je bilo, ker je prvopodpisnik Rupel. V LDS so že reagirali in Rop je nekaj momljal na TV, da naj se Rupel odloči, kje je in kaj bo.

Vsekakor se nam obeta zanimivo poletje, še bolj pa jesen. Rupel je zadnje čase bil dokaj distanciran

od stranke in je dajal tudi kritike v javnost. Tako je protestiral imenovanju Cerarjeve za ministra za prarvosodje.

V današnji Demokraciji pa je med pismi bralcev izšel članek Franca Nučiča iz Vidma z naslovom „Kolo nasilja“. Piše, da je bil med povabljenimi na otvoritev, ki jo je odprla ministrica za kulturo Rihtarjeva (ZLSD). Uvod ministrice in direktorice muzeja Mikuževe ga je globoko razočaral, še bolj pa razstava. „Mislim sem, da sem v začetku 21. stoletja prišel na komunistični miting. Kulturni del je izvajal tržaški partizanski zbor s predvajanjem partizanskih udarnih pesmi. Uvod so pevcu počastili tudi z dvigom zborovskega praporja z rdečo zvezdo... Vse se je dogajalo v slogu medvojnih in povojnih mitingov... Ustavili so takšno ozračje, da sem pričakoval le še vzklike - Živel Tito, Stalin, partija... Sama razstava v muzeju ne odseva resničnega vojnega in povojnega nasilja. Tudi sedanja razstava ne omenja komunističnega, partijskega in revolucionarnega nasilja... Tako ne omenja pri sliki o izkopavanju jeldolskih žrtev, kdo jih je zakrivil. V primeru turjaških žrtev pa je povedano, da jih je zakrivila domobranska

policija. Podobno je prikazano še v drugih primerih. Komunistično nasilje je lepo zakrito, nasilje drugih pa je prikazano z vsemi podatki... O komunističnem nasilju po vojni 1945 ni na razstavi praktično ničesar.

Kje so komunistična morišča v Kočevskem Rogu, Slovenski Bistrici, Starem Hrastniku in drugod po Sloveniji, od katerih jih je odkritih že blizu 300, še zmeraj pa se odkrivajo nova. Ničesar ni o kratenju človekovih pravic in temeljnih svoboščin v obdobju 1945-1990, razen dachauskih procesov... Vse to je dejansko velika manipulacija s slovenskim narodom, zaključuje Nučič. Vsega članka nisem opisal, izvil pa sem bistvene in pomembnejše.

Tudi jaz sem po članku v Magu mislil, da je drugače, ko pa sem prebral, da je razstavo odprla ministrica Rihtarjeva, mi ne bi bilo treba brati Nučičevega članka, ker sem že vse vedel. Upam, da ti bodo citati povedali, kaj je tam v resnici in da nekateri ljudje še danes ne znajo objektivno oceniti, ali je prikazana resnica korektna ali pa gre še za eno manipulacijo in prikrievanje resnice v škodo ene strani. Pozdrav!

Rupel: Ostajam zunanji minister

Minister za zunanje zadeve Dimitrij Rupel ni želel odgovoriti na vprašanje Radia Slovenija, ali se bo pred jesenskimi volitvami zaradi vse pogostejših razhajanj z LDS pridružil opoziciji oz. jo podprl. Kot je ob tem dejal Rupel, namerava zaenkrat še ostati na mestu zunanjega ministra.

Pri ustanavljanju Zbora za republiko, katerega prvopodpisani je ravno Rupel, pa so se pojavili že prvi zapleti, predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti Boštjan Žekš, ki naj bi bil eden izmed podpisnikov pod pobudo za ustanovitev zbora, je namreč zanikal, da bi kadarkoli pristal na podpis pod omenjeno pobudo.

Kot je znano, se je 26 pobudnikov s prvopodpisanim Rupelom podpisalo pod vabilo za javno tribuno Zbora za republiko na temo Narod, nacija, država - slovenski nacionalni interes po vstopu v Evropsko skupnost, ki bo potekala v sredo v ljubljanskem Cankarjevem domu.

Zbor naj ne bi bil forum posameznikov, ki bi želeli ohranjati pridobitve iz preteklosti ali pripravljati prednosti za posamezno politično opcijo, ampak odprta politična struktura za odprto družbo.

V letošnjem volilnem letu bi se lahko zbor razvil v zmogovito koalicijo državotvornih in demokratskih strank, je še zapisano v vabilu.

Člani evropskega parlamenta

Po najnovejših podatkih o izidu evropskih volitev, ki jih na svojih spletnih straneh objavlja Evropski parlament, ima skupina Evropske ljudske stranke in Evropskih demokratov (EPP-ED), katere člana sta Nsi in SDS, v parlamentu 278 poslancev. Stranka evropskih socialistov (PES) jih ima 199, tretji po moči, evropski liberalci (ELDR), pa imajo 67 sedežev.

Skupaj ima parlament 732 sedežev.

Od sedmih poslancev iz Slovenije so štirje del EPP-ED, dva ELDR in eden v PES.

GLEJ...

HRVAŠKA JE KANDIDATKA . 2	PISMO UREDNIŠTVU 4
PO POTI INKOV 3	NAŠA SKUPNOST ŽIVI 4
KRST IN ČLOVEK 4	DA RAZUMEMO EVROPO ... 6

Peterle komentira izid volitev

Novoizvoljeni poslanec NSi v Evropski parlament Alojz Peterle je v Ljubljani poudaril, da so evropske volitve v Sloveniji pokazale premik zavesti v političnem prostoru. „V stranki smo dolga leta govorili o neuravnoveženosti oziroma enostranskosti slovenske politične strukture. Zdaj se je ta podoba uravnovežila in je dobila nov predznak,“ je dejal Peterle in dodal, da volivci s podporo stranki očitno priznavajo slovensko srce in evropska obzorja. Izid volitev kaže na očiten premik v smeri krščanske demokracije oziroma ljudsko krščanske linije, ki je po Peterletovih besedah v Sloveniji manjkala. Z njim se je strinjal tudi predsednik NSi Andrej Bajuk, ki je dejal, da izid volitev dejansko kaže na nujnost globokih sprememb v notranjem političnem prostoru. Ob tem je dodal, da gre za „spremembe, ki naj bi pripeljale Slovenijo v neko evropsko normalnost“.

Peterle je tudi poudaril, da je NSi zmagala na več tekmah. Zmagala je v smislu, da je po rezultatu prehitela vse stranke v Sloveniji.

Ob tem je poudaril, da je NSi prehitela tudi skupno listo LDS-DeSUS.Ta

je po njegovih besedah že z odločitvijo, da gre na volitve skupaj s stranko DeSUS, nakazala bojazen glede možnega rezultata.

Kot je prepričan Peterle, ni povsem iz trte izvito, da bi samostojni nastop LDS stranki na volitvah prinesel le en sedež v Evropskem parlamentu.

NSi je v Sloveniji zmagala tudi med strankami, ki v Evropskem parlamentu spadajo pod okrilje Evropske ljudske stranke (EPP-ED).

Stranka, ki zmagala, namreč vodi slovensko delegacijo v EPP-ED in je bližje vrhu stranke. Po pregledu natančnih volilnih rezultatov po vsej Evropi se je po Peterletovih besedah tudi izkazalo, da je Koalicija Slovenija dosegla tudi najboljši relativni rezultat med strankami v Evropi v razmerju opozicije in koalicije. V Sloveniji gre namreč za razmerje štirih proti trem sedežem. Peterle pa je tudi dosegel najboljši osebni rezultat, saj ga je podprlo največ volivcev.

Izid volitev je po Peterletovem mnenju tudi dokaz, da so tisti, ki so uničevali krščansko demokracijo v državi, delali veliko napako, saj jo Slovenija potrebuje. Omenjena usmeritev

pa je tudi vodilna usmeritev v Evropi, saj si je EPP-ED priborila večino sedežev v parlamentu. Peterleta zato ne čudi komentar zunanjega ministra Dimitrija Rupla, ki je v odzivu na rezultate volitev dejal, da je LDS preveč levo usmerjena. „Ne želimo, da bi šla kam drugam. Naj tam ostane, ker v bistvu taka tudi je. Ne zanima nas desna kozmetika na levih obrazih,“ je bil oster Peterle.

Povedal je tudi, da si je že izbral dva asistenta, ki mu bosta pomagala pri delu evropskega poslanca. V Ljubljani mu bo pomagal Jean Pierre Vonarb, v Bruslju pa Klemen Žumer. V Evropskem parlamentu si bo Peterle sicer prizadeval ponovno zasesti mesto v odboru za zunanjo politiko, glede drugih možnih funkcij pa bo tekel pogovor v začetku julija na vrhu EPP-ED v Budimpešti.

Glede EPP-ED je Peterle tudi poudaril, da bo stranka vztrajala pri tem, da bo prihodnji predsednik Evropske komisije izhajal iz njenih vrst, saj meni, da bi vsaka druga rešitev pomenila poglobljanje demokratičnega deficita, o konkretnih imenih, ki jih stranka podpira, pa ni želel govoriti.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Malenkosten, skoraj nepomemben dogodek se mi zdi kot neke vrste simbol, kakšen je odnos države in skupin do položaja v Argentini.

Majhna nezgoda. V ponedeljek 21. junija, na prestavljeni državni praznik, so v Parque Norte imele zborovanje tiste skupine piketerov, ki so odprte na dialog z vlado. Dobro razmerje je potrdila tudi prisotnost visokih vladnih funkcionarjev, med katerimi je izstopala minister za socialno skrbstvo, predsednikova sestra Alicia Kirchner. A takoj na začetku se je zgodila majhna nezgoda: gospa se je spotaknila, padla in si zlomila desno roko v zapestju. Hiter zdravniški poseg in uspešna operacija so zagotovilo, da hujših posledic ne bo.

Peta v luknji. Nas pa zanimajo okoliščine, kako je do nesreče prišlo. V tleh je namreč bila luknja odvodnih cevi, brez pokrova. Čeznjo so položili preprogo, s tako smolo, da je gospa s tanko peto preluknjala preprogo in se spotaknila z že opisanimi posledicami. In to je tipična argentinska navada, osebna, družbena, vladna: pokrivati luknje s preprogo, da se ne vidi. Ali, kakor trdi ljudska modrost, „pometati smeti pod preprogo“. To je bila politika argentinskih vlad skoraj vse preteklo stoletje. Morda se je začelo v drugem predsedniškem obdobju Irigoyena, ko so zanj tiskali posebne dnevnike, da ni videl resnice. Konservativci, peronisti, radikali, vojaške vlade, vse je s preprogami pokrivalo realnost, a pokrite luknje so bile kljub temu povod spotikov in padcev, kjer si je Argentina zlomila kaj več kot le roko v zapestju. Pa izgleda, da nas ni izučilo.

Nesposobnost ali perverzna igra? Omenili smo piketera. Prav pretekli teden je bil izrazito pobarvan s protesti raznih kalibrov. Sedaj ne gre le za blokado cest; na vrsto so prišle zasedbe poslopij in podjetij. Petrolejska družba Repsol-YPF, hotel Sheraton ali veriga hamburgerjev Mc Donald's so le trije najbolj vidni primeri, kako tem skupinam nihče ne postavi meje. Vlada zagovarja svojo neaktivnost s trditvijo, da bi kakršen koli nasilen poseg stvar le še poslabšal. Istočasno pa sedaj nasprotne formacije druga drugo obtožujejo. Provladni oznanjajo, da so oni drugi v službi duhaldizma. Tako imenovani „trdi“ pa obtožujejo manj bojevite, da so se prodali vladi. Nekaj resnice je v vsem tem. A nerazumljivo in nevarno je ko vlada pusti, da se te skupine množijo kot gobe po dežju in si lastijo pravico odločati o redu in neredu na cestah in sedaj tudi o delu ali nedelu privatnih

podjetij. V tem stanju je na mestu vprašanje, ali vlada ni sposobna vzpostaviti reda ali samo igra vlogo nesposobnosti v lastne politične namene.

Borba se nadaljuje. Čeprav na zunaj ni viden, se spopad med sedanjim in bivšim predsednikom nadaljuje. Vse je bolj tiho, vse je bolj skrito a miru ni. Nekaj je ob vsem zanimivo: bitka ni frontalna in je omejena. Nihče se ne izpostavi, nihče ne tvega preveč. In ko omenj preveč zagori je takoj mnogo gasilcev, ki omejijo obseg in moč požara. A kljub temu je celotna zadeva tudi način, ki kaže da „politika preproge“ še naprej deluje. Kirchner in Duhalde sta zagledana v svoje načrte in pod preprogo teh načrtov leži realnost, ki lahko vsak trenutek povzroči nov padec in nov zlom v položaju, katerega bistvo je ena sama ogromna nestabilnost. Pretekli teden sta tako Duhalde kot sedanji buenosaireski guverner Sola obiskala poslansko zbornico in se sestala z zvestimi poslanci. Vzoredno pa se je pričela formirati poslanska skupina Kirchnerju zvestih parlamentarcev. Ta raste in pridobiva na moči. Lahko bi jih zabeležili kakih pet desetih. Res to ne predstavlja niti petine celotne zbornice, a v ključnih vprašanjih lahko odloči usodo potrebnih zakonov. Prav tako lahko Duhalde s svojo četo blokira katerokoli vladno iniciativo v parlamentu.

Trgovska obzorja. V teh neugodnih političnih okoliščinah skuša gospodarstvo nadaljevati svojo pot rasti. V prvem trimestru letošnjega leta je Notranja bruto proizvodnja (PBI) poskočila kar za 11,2% v primeru z istim obdobjem lanskega leta. V primeru s prejšnjim trimesstrom pa je proizvodnja napredovala za 1,7%. A to ne pride do izraza na socialnem področju. Če vzamemo v pogled brezposelnost, ki je eden najtežjih problemov na tem področju, je v trimestru nazadovala komaj za 0,1%. Da utrdi gospodarski razmah in zlasti pospeši argentinski izvoz, se je predsednik ta teden podal na dolgo pot po vzhodu. Preko Češke republike in Moskve je obiskal Kitajsko v spremstvu številne skupine podjetnikov in trgovcev. Kitajska je eden glavnih kupcev argentinskega izvoza, a usmerjen skoraj izključno v sojo. Dejansko danes argentinska proizvodnja soje zavis od Kitajske do take mere, da ji iz vzhoda celo narekujejo ceno. Pametna je ideja, naj bi bil izvod vzhodni velikanki bolj raznolik. Izgledi so lepi tudi za industrijsko proizvodnjo. Upov je mnogo, bomo videli, če bo te upe spremljala realnost, ali bomo tudi na tem področju luknje pogrnili le s preprogo.

Hrvaška je kandidatka

Voditelji članic Evropske zveze, med njimi slovenski premier Anton Rop, so v nadaljevanju zasedanja v Bruslju Hrvaški podelili status kandidatke za članstvo v zvezi in prizgali zeleno luč za začetek pogajanj v začetku leta 2005.

Skladno z odločitvijo voditeljev bodo pristopna pogajanja med EZ in Hrvaško potekala po načelu lastnih dosežkov slednje, njihov tempo pa bo odvisen izključno od napredka države pri izpolnjevanju meril za članstvo.

Nadalje je vrh med drugim poudaril, da mora Hrvaška polno sodelovati s haaškim Mednarodnim sodiščem za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije, na znanje pa je vzel njeno odločitev, da ekološko ribolovne cone v Jadranu „v nobenem vidiku“ ne bo izvajala za članice EZ. V tem kontekstu Evropski svet pozdravlja dogovor, sklenjen med Italijo, Slovenijo in Hrvaško na tristranskem srečanju v Bruslju 4. junija letos.

ARBITRAŽA GLEDE MORSKE MEJE

Hrvaški premier Ivo Sanader je dejal, da gre kljub nekaterim nerešenim odprtim vprašanjem za prijateljski državi, ki ju povezuje skupna preteklost v nekdanji Jugoslaviji, v EZ pa ju čaka skupna prihodnost. Sicer je glede vprašanja morske meje ponovil stališče, da si bo prizadeval za iskanje takšne rešitve na dvostranski ravni, ki pa bo morala biti sprejemljiva za obe državi. Če rešitve ne bo moč doseči, „predlagam mednarodno arbitražo, ki je v zunanji politiki zelo koristen instrument, zavezavo, da bosta obe državi spoštovali njen rezultat,“ je dejal.

O drugi pereči temi, lanski razglasitvi ekološko-ribolovne (ERC) cone na Jadranu s strani hrvaškega sabora, pa je Sanader spomnil, da je sabor v začetku junija sprejel odločitev, s katero se ERC oktobra letos ne bo začela izvajati za članice EZ, dokler med Hrvaško in EZ ne bo sklenjen sporazum o ribištvi.

Dnevnik: Zmaga orglic

Veliki zmagovalec evropskih volitev je Alojz Peterle s svojimi orglicami, katerim so se še pred dnevi posmehovali tako na levici kot na desnici. Peterle pa je vzel evropske volitve zares že mesece, preden je Slovenija sploh vstopila v EZ, in si z opevanjem (pretežno nepomembnih) evropskih nagrad in poudarjanjem svoje nepogrešljivosti pri evropskih odločitvah utrdil ugled v Bruslju težko pogrešljivega Slovenca.

Glavni poraženec volitev je Slovenska ljudska stranka, ki je tudi pred tokratnimi volitvami ponavljala stare napake, in sicer od odhoda iz koalicije do neprimerne

predvolilne kampanje. Medtem ko ZLSD s svojim rezultatom ne more biti razočarana, vendar jih je pa očitno oplazila „šiba pravičnosti“. Rezultat namreč kaže, da bi, če se predsednik stranke Borut Pahor ne bi obnašal kot nerodna nevesta in se selil po listi navzdol, lahko dobili dva evropska poslanca, meni Dnevnikova komentatorica.

Eden od poraženec volitev je tudi LDS. Zgodba o izbrisanih in očitki o korupciji ter ob tem tudi naveličanost njihovega več kot desetletnega dokaj oholega vladanja so očitno prispevali svoje, meni komentatorica Dnevnika.

Danes iščemo službo po časopisih. Mali oglasi. Potem prihajajo delavci in v dolgih vrstah stojijo pred vrati in čakajo na morda edino službeno mesto. Žalostna podoba. Včasih je bila ta reč čisto drugačna.

V mestu so gospodinje na živilski trg hodile redno, včasih kar vsak dan, po svežo zelenjavo in sadje. Premožnejše ali pa tiste, ki so hotele delati videz bogate gospe, so hodile z ročno torbico, za njimi pa so služkinje nosile večjo košaro. Zelenjavo in blago so prodajale kmetice iz okoliških vasi. Gospe so ogledovale razstavljen blago, kmetice pa so opazovale gospe, ki so kupovale. Če je premožna ali ne, če je sitna ali potrpežljiva, če se zdravo hrani ali neurejeno, ali je skopa ali velikosrčna, je v ljudna do podrejenih ali nesramna. Iz drobnih vsakdanjosti je mogoče spoznati nekoga do kosti.

Kmetice so imele s tem opazovanjem prav poseben namen. Marsikje je bila doma odraščajoča hči, ki je sicer poznala vsa kmečka dela, a matere so hotele dati hčeram kaj več na pot v življenje. Malokatera kmetija je mogla plačati gospodinjsko šolo in biti leto ali dve brez delovne pomočnice. Zato so kmetice iskale za svoje primerno mestno gospe, ki bi vzela hčer za nekaj časa v službo. Tako bi se dekleta naučila mestnega gospodinjstva in lepega vedenja, če pa bi poleg domjenega plačila prinesla še kako darilo, bi bila materina namena uspešno dosežena. Kajpak je bilo treba dobro premisliti, v kakšno družino so zaupale mladenko.

Ko je kmetica že izbrala primerno gospe, je prišla s solato in češnjami na trg tudi hčerkica. Po nemem

opazovanju je bila vsa stvar zrela. Potem so se začela pogajanja. Pri teh so pazili, da nismo smrkvci opazovall ali prisluškovali. In če je bilo vse domnjeno, se je mladenka nekega dne pojavila pri nas doma. Vrte la se je z mamo po kuhinji, na vrtu je rada pomagala stricu, z nami je hodila k litanijam in v hrib nabirat kostanj ali maline. Najhuje je bilo pri mizi. Morala je sedeti atu nasproti in sprejemati navodila, kako sedeti, kako vrteti pribor, kako sodelovati v pogovorih. Tako je zorela za življenje.

Z zaslužkom in primer-nimi darili je bila deklica nazadnje dobrodošla na domači kmetiji. Ko se je leto ali dve vrnil od vojakov nekdanji prijatelj - je vse steklo po začrtani poti. Takšne so bile nekaj posredovalnice za delo. Ženitovanske so opisane v Jurčičevih povestih. Na preji, pri ličkanju koruze, na žeganjih, pri trgatvi. To so bili časi! Vse osladne ponudbe po časopisih v naših dneh so prava žalost v primeru s tistimi resnimi, a veselimi iskanji.

an

Šmarnice pri Gospe Sveti

16. maja so pri Gospe Sveti na Koroškem doživeli sedme šmarnice. Pri njih so pokazali kar nekaj duhovni koncert, predstavili so kantato Matije Tomca „Marija, Slovencev kraljica“.

Pri tem sta sodelovala tudi Marko Bajuk (bariton) in Marko Fink (basbariton). Zbor je vodil Jožko Kertelj, prof. Jože Ropitz pa se je vsem zahvalil v imenu prirediteljev.

SLOVENCİ V ARGENTINI

UREDNIK IN POSLANEC FRANCE KREMŽAR

Ta mesec poteka petdeset let, odkar je umrl med nami časnikar in javni delavec France Kremžar. Nekateri se še spominjamo tega zavednega, globoko vernega moža in njegovih predavanj ter delovanja v okviru takratnega Društva Slovencev. Ob tej priložnosti ponatiskujemo misli iz članka, ki mu ga je posvetil Marjan Smolik 22. aprila leta 2001 v tedniku Družina.

Rodil se je 4. decembra 1883 v vasi Cerovica, občina Šmartno pri Litiji. Gimnazijo je končal z maturo leta 1903 v Ljubljani, na Dunaju pa je začel študirati pravo, vendar je zaradi pomankanja sredstev moral v Ljubljani stopiti v službo pri dnevniku Slovenec. Poslali so ga v Gorico, kjer je od leta 1906 urejal list Gorica in Primorski list, dokler zaradi političnih trenj ni leta 1909 postal ustanovitelj in urednik lista Novi čas, ki je bil glasilo mlajših v krščansko-socialnem gibanju. Vojna leta 1915 je seveda list ustavila, Kremžar pa je kot mobilizirani častnik sodeloval na Dunaju s poslancema Krekom in Korošcem, stalno pa dopisoval v Slovenca. V novi državi je prišel v Ljubljano, vendar je v letih 1923 - 1929 bil poslanec za litijski okraj Slovenske ljudske stranke v Beogradu. Med šestojanuarsko diktaturo je bil v Ljubljani med skrivnimi voditelji razpuščene stranke, javno pa v uredništvu Slovenca. Leta 1935 je postal član vodstva Okrožnega zavoda za zavarovanje delavcev v Ljubljani, leta 1943 pa urednik tednika Domoljub, ki ga je izdajalo Katoliško tiskovno društvo. Na skrivaj sklicani slovenski parlament ga je 3. maja 1945 v dvorani na Taboru v Ljubljani izvolil za predsednika, seveda se je moral takoj skriti pred Nemci, nato pa še pred novo oblastjo, kateri se je umaknil v taborišče v Avstriji. V taborišču v Spittalu so za božič 1948 izdali njegov prevod knjige o molitvi jezuita Heredia: Vir največje sile. Zapisal je, da jo daje „slovenskim bralcem v duhovni blagor in bodrilo, naj ne bodo maloverni, marveč močni v veri po močni in silni molitvi.“ Tiskana je knjiga izšla v Buenos Airesu leta 1950.

Leta 1948 je z ostankom družine prišel v Argentino, kjer je 26. junija 1954 umrl.

„Z ostankom družine“ sem zapisal zato, ker je bil že med vojno v Srbiji ubit sin Marjan (1916 - 1943), duhovnik, ki je nesebično skrivaj maševal in dajal poguma vernikom na Gorenjskem, odkoder so Nemci duhovnike izselili. Z duhovnimi in telesnimi darovi je nato hodil v Srbijo med slovenske pregnance, kjer je na nepojasnen način izgubil življenje. Sin France (1920 - 1943) pa je skupaj z družinskim prijateljem pesnikom Francetom Balantičem našel smrt v Grahovem pri Cerknici. Očetu vse to ni strlo vere in zaupanja v Boga, da je bil celo v oporo beguncem in izseljencem.

V argentinski Svobodni Sloveniji so ob Kremžarevji sedemdesetletnici zapisali: „Malokdo med Slovenci je imel tako bogat govorniški talent kakor on. Na govore se je resno pripravljaj. Govoril je enako prepričevalno izobražencem

Drobna cvetka na grob Miri Eckerjevi

Z veliko težo je padla novica z argentinskega juga - Bariloč, kjer je preživljala svoj večer življenjske poti gospa Mira. Prav ona, ki se je umaknila tja iz buenosaireskega vrveža, je bila žrtev prometne nesreče. V škofijski Caritas je hodila kot prostovoljka in ravno to je bilo zanjo tako usodno. Saj sta s pokojnim soprogom naredila prijeten dom izven hrupa; naravo sta imela oba rada.

Vsekakor je odšla mnogo prezgodaj. Mnogim je bila zelo draga oseba, kajti vojna vihra je oplazila tudi njo in družino.

Lepo se je bilo njeno otroštvo iz ljubečimi starši kot hčerka edinka v Ljubljani. Sošolke se je spominjajo z občudovanjem: pridna, učljiva in ubogljiva učenka s čudovito lepo pisavo za njena leta. Vseskozi tudi odličnjakinja v osnovni šoli in potem na klasični. Zares vzorna v šoli in doma. A ta idila se je v nekaj minutah končala, ko jih je po vojni rdeči režim pognal brez vsega čez mejo. Ponižane in jokajoče je pognal brez pravic in lastnega doma, motil jih je priimek Kramholtz.

Znašla se je v Gradcu z mislijo na študij medicine, se srečala z bodočim soprogom ing. Eckerjem,

kakor bajtarjem v litijskih hribih, zagorskim rudarjem, litijskim predilničarjem ali jeseniškim kovinarjem, dolenskim kmetom ali pa ljubljanskim obrtnikom. Vedno jasen v svoji načelih in besedah, vedno iskren in zaljubljen v svoj ubogi narod. Zanimiva je tudi oznaka, zapisana po smrti v Zborniku Koledarju Svobodne Slovenije 1955: „Ni bil nič izrednega, ni bil ne politični ne kulturni genij, pa tudi ne svetnik, bil je samo človek v dobesednem pomenu besede, tak, kakršni bi morali biti mi vsi in bi lahko bili, pa nismo. Prav zaradi te lastnosti ga je spoštoval vsakdo, ki ga je poznal, tudi njegov načelen nasprotnik.“

napravila nov domači krog daleč od izgubljenega - na tujem. Vsa se je posvetila trem sinovom.

Tukaj smo jo poznali kot upoštevano strokovnjakinjo kuharske umetnosti. Rada je vodila tečaje po Domovih in zasebno. Vedno umirjena, zavzeta je z neko lahkoto natrosila stare in nove - moderne kulinarične izdelke, vse na pamet. Nikdar ni pogledala v svoje bogate zapiske, ki jih je po sinovih zapustila Zvezi slovenskih mater in žena, s katero je vedno potihem sodelovala, kjerkoli je bivala.

Globoko nas je ganila ta zadnja poteza njene naklonjenosti do zveze; zapisala se je v trajen spomin.

Bog je dal gospe Miri pridne roke in zlato srce. Prosimo, da ji ON obilno povrne.

Hvaležna Zveza slovenskih mater in žena

57. občni zbor društva Zedinjena Slovenija

Nadaljujemo z objavo poročil, ki so bila podana na 57. občnem zboru društva Zedinjena Slovenija.

Kulturni referat

V preteklem letu je kulturni referat pripravil tri predstave, za katere je odgovorno društvo Zedinjena Slovenija. Te prireditve so bile Domobrankska proslava, praznovanje slovenske državnosti ter Slovenski dan.

Spominsko **domobranksko proslavo** 1. junija smo pričeli s sv. mašo, ki jo je daroval prelat dr. Jure Rode v cerkvi Marije Pomagaj. Med mašo je pel mešani pevski zbor iz San Martina pod vodstvom Lučke Marinček Kastelic. Po sv. maši so predsednik ZS Lojze Rezelj, podpolkovnik Slovenske vojske Emil Cof in predstavnik domobrancev Slavko Urbančič in France Oblak položili pred spomenik padlim žrtvam brezbožnega komunizma šopek nageljev, nato pa je v tišini odmeval glas trobente, s katero smo se spominjali pomorjene domobrankske vojske. Sledila je v dvorani akademija s pesmijo in recitacijo. Slavnosti nagovor je podal Božidar Fink. Besedilo za akademijo je pripravila in spremno besedo napisala Ivana Tekavec, režiral pa je dr. Štefan Godec. Proslava je bila izredno lepo obiskana.

21. junija smo praznovali dvanajsto **obletnico osamosvojitve Slovenije**. Pričeli smo s sv. mašo v cerkvi Marije Pomagaj. Mašo je daroval delegat prelat dr. Jure Rode. Med mašo je pel pevski zbor iz San Justa pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar. Sledil je poklon pred spomenikom naših žrtev, kamor sta predsednik ZS Lojze Rezelj in podpredsednica prof. Neda Vesel Dolenc, v spremstvu veleposlanika RS mag. Bojana Grobovska položila šopek rdečih nageljev. Sledila je v dvorani akademija s pesmijo pri pogrnenih mizah in pred okrašenim odrom. Sodeloval je Slovenski zbor iz San Justa pod vodstvom prof. Selan Vombergar ob recitaciji Blaža Mikliča. Sodelovala je tudi plesna skupina Maribor iz Carapachaya. Slavnostna govornica je bila prof. Metka Mizerit. Pozdravil nas je veleposlanik RS mag. Bojan Grobovšek. Spored je povezoval arh. Jure Vombergar. Scenski prostor je oblikoval Tone Oblak. Na stenah dvorane je 18 naših likovnih umetnikov razstavljalo svoje umetnine pod vodstvom Andrejke Dolinar Hrovat. Slavnostno večerjo so pripravili člani Našega doma iz San Justa. Društvo ZS je podelilo priznanja sledečim javnim delavcem: Jožetu Hornu iz Mendoze, Lojzetu Trpinu iz Miramara in Mihi Gaserju.

48. Slovenski dan se je vršil 26. oktobra 2003 na Slovenski Pristavi. Slavje se je pričelo ob 11:00 s sv. mašo. Ob 13:00 uri je bilo slavnostno kosilo. Ob 17:00 uri pa se je pričel glavni del Slovenskega dne, to je bil kulturni program. Slavnostna govornica je bila prof. Marjana Hribar Vivod. Pozdravili so tudi vse navzoče predsednik Pristave Janez Jelenc in predsednik ZS Lojze Rezelj. Predstava je prikazala žegnanje na vasi, pri katerem so sodelovali člani

Nad. na 4. str.

PO POTI INKOV NA MACHUPICCHU

FRANCI MARKEŽ (4)

Prgišče listov koke, ki sem ga imel v žepu, se je počasi manjšalo. Sedaj sem razumel, zakaj je zvečenje teh listov za ljudi na teh višinah in poleg tega še podhranjenih, vsakdanja potreba, ki jim lajša napore.

Ta dan je prišla do veljave mladost. Začel sem zaostajati, še bolj moj starejši prijatelj. Občasno sem malo počakal, dokler ga nisem zagledal na kakšnem oddaljenem ovinku, da sem bil bolj miren, ko sem videl, da še hodi. Ko sem prilezel do jase, kjer naj bi se naša skupina spet zbrala, so se dekleta lepo sončila. Če bi za to vedel, bi seveda bolj pospešil korak. Skupina je

odšla naprej, jaz sem pa počakal Amílcarja. Z nama je ostal tudi vodič. Zgleda, da ga je zaskrbelo, kako bo šlo naprej, saj je najhujše še pred nami. Na naslednjem počivališču nas je čakalo kosilo. Ostal je samo kuhar, vsi drugi so že odšli. Med skromno jedjo, saj zaradi utrujenosti tudi ni bilo dosti apetita, sva se s prijateljem zaskrbljeno ozirala po dolgi strmi poti pred nama. Korajžno sva jo nastopila. Kuhar je kar izginil naprej, vodič je pa šel z nama do najvišje točke, prelaz Warmiwanusca, 4200 m visoko. Potem je tudi on pohitel, saj je moral nastaniti na določenem prostoru svojo skupino. Začel se je sestop v dolino, po razruvanem skalnatem stopnišču, ki mu ni bilo videti konca.

Ostala sva sama na poti, držal sem se koraka prijatelja, sonce je že zahajalo, začelo me je skrbeti. Računal sem, da mora biti naša skupina že na cilju, nisem pa imel pojma, koliko še manjka nama. Postajalo je vedno bolj temno, moja baterija je pa bila že daleč naprej, v nahrbtniku.

Ko me je že začelo stiskati pri srcu, se prikaze nasmejan obraz Carlosa, ki je skupino že srečno pripeljal do šotorov in

se je sedaj vrnil po naju. Že dolgo nisem bil nekoga tako vesel. Z zavarovanim zaledjem sem pospešil korak in prišel že v trdi temi na rob prostora, kjer je večina skupin šotorila. Ta položen kraj, ob potoku Pacamay, je na 3250 m višine in edino, kar nudi taborašem, so zasilna stranišča. V temi sem videl vse polno svetlih točk in sence šotorov. Kje naj bi bili naši? Stopil sem na mostiček, ki je držal čez potok, narejen iz zvezanih debel in vej. Ravno toliko, da nisem v temi padel v vodo skozi razmajane veje. Previdno sem zlezal po vseh štirih nazaj in se vsedel na breg. Kaj naj storim? Počakam vodiča in prijatelja? Imam vsaj za pol ure, jaz bi bil pa rad čim prej „doma“. Opogumil sem se in začel vpiti: „Kdo ve, kje tabori skupina vodiča Carlosa?“ Oglasil se je cel zbor: „Kdo ve, kje tabori...“ A po entonaciji sem spoznal, da se norčujejo iz mene. Poklapan sem utihnil. Moral sem zgledati res kot kup nesreče, da sem se zasmilil dvema gospe-ma srednjih let, ki sta me po francosko spraševali, kaj potrebujem. V vseh več ali manj meni poznavanih jezikih sem jima končno le dopovedal, da iščem skupino vodiča Carlosa. Usmiljeni Francozinji sta pripeljali svojega vodiča in ta me je pospremil do naših šotorov. Sopotniki, ki so se že odpočili in so bili dobre volje, so me veselo pozdravili. A ne tako kot Amílcarja, ki je prispel v spremstvu Carlosa kake pol ure za mano. Tako se je zasmilil dekletom, da so mu masirale mišice na utrujenih

nogah. Za tak sprejem bi tudi jaz rade volje prišel pol ure kasneje.

Po večerji smo se ob tabornem ognju v raznih jezikih poskušali kar najbolje zabavati. Bilo je posrečeno.

Tretji dan nas je čakala najdaljša pot, a ne tako naporna. Zjutraj sem se spomnil na higijeno in se prvič po odhodu malo umil. Šele tu sem opazil, da nisem vzel s seboj nobenih higijenskih pripomočkov, še brišče ne. Ta dan pelje pot mimo znamenitih inkovskih zgradb, precej dobro ohranjenih. Zgledajo trdnjave, oz. vojašnice za straženje poti, a vodiči te prepričujejo, da so to bile velike shrambe ali pa templji, posvečeni soncu ali luni. Pot je od začetka precej strma in predno prideš do prelaza 3800m visoko, si lahko ogledaš prvo teh trdnjav, Runcurakay. Na prelazu imaš lep razgled po zasneženih vrhovih. Škoda, da je bil vodič že daleč naprej in nisem imel koga vprašati za imena.

Počasi sva s prijateljem primarširala do velike zgradbe Sayacmarca, delno v razvalinah, posebno pa še zanimiva, ker je imela napeljeno vodo iz nižjih prostorov v višje, vsaj tako so nam pravili. Zgleda, da so Inki pogruntali nekak sistem cevi, ki se pa seveda ni ohranil. (Še Rimljani niso tega imeli). Malo nižje je bila pa manjša zgradba, obljudena in seveda dobro ohranjena, neke vrste kmetija. Da si prišel na dvorišče, si moral zlesti po dolgi lestvi čez zid.

Nadaljevanje prihodnjič

Trdnjava Sayacmarca

Pismo bralcev

Spoštovani g. urednik!
Pišem v prvih urah po volitvah v evropski parlament, v katerega bomo prvič poslali svoje poslance tudi Slovenci. Moj namen je izraziti tisto, kar mi najbolj prihaja na misel.

1. Udeležba na volitvah, ki je menda komaj preseгла 30 % volilno upravičenih, je bila dozdej najnižja od osamosvojitve. Dvomim pa, da bi bil glavni vzrok v tem, kar sodi Delo: ker so volilci imeli vtis, da je šlo kandidatom samo za sedeže, ki prinašajo (za 5 let) lepe prihodke: mesečna plača, nad 250 evrov dnevnic v „delovnih“ dneh, zdaj verjetno še vsako leto nadplača 100.000 evrov...

2. Res je NSi dobila največ glasov in 2 evroposlanca, enako kot Janševa SDS in vladna SLD. Kar verjetno je bila to precej Peterletova zasluga, ker že od leta 2002 ni obremenjen z notranjo politiko. Zato je po Delu morda upravičeno Peterle zatrdil: „Pravi zmagovalci volitev smo mi!“ A dolgoletna izkušnja bi ga bila morala izučiti, da tako izražanje ni niti politično pravilno niti primerno. „Zasluga“ gre po mojem vsem strankinim voditeljem, saj je od samo 459.029 volivcev NSi prejela 101.688 glasov - ne vstevši tiste, ki bodo prišli po pošti -, medtem ko je leta 2000, ko je volilo 70 % volivcev, dobila samo 93.247 glasov.

3. Žal je bil proti pričakovanju izvoljen en poslanec za združeno levico (ZLSD). Še bolj žalostno pa bi bilo, če je res nekdo v Janševi stranki ob tem izidu vzkliknil: „Super!“ To pač ne bi pomenilo nič dobrega za prihodnost Koalicije Slovenija.

4. SLS ni dobila nobene poslanca, kljub temu, da je bilo to po napovedih skoraj popolnoma gotovo. Mislim, da se je s tem potrdilo zdaj že neke vrste pravilo, da vedno izgubi, kdor gre v koalicijo z vladno SLD: najprej je bila nekdanja krščanska demokracija, potem pa že dvakrat SLS, čeprav je tokrat šla iz vlade nekaj mesecev pred volitvami.

5. Ni mogoče iz teh volilnih rezultatov sklepati na to, kar se bo zgodilo na jesenskih volitvah v DZ. Dejansko so bili na vzprednih volitvah na POP TV odgovori sledeči: po 19 % za Janševo SDS in za vladno LDS, 12,4 % za združeno levico (ZLSD), 11,6 % za NSi, za SLS in SNS (Jelinčič) pa po malo več kot 4 %.

6. Lahko bi se torej zgodilo, da bi jeseni zmagale tim. pomladne stranke. Ali pa je to zanje res koristno? Verjetno je zmaga pomladanskih strank celo v načrtih LDS, DeSUS-a, levice (ZLSD), mladih, zelenih in toliko novih strank, ki so nastale pred kratkim, vključno Kučanov Forum. Zakaj trdim nekaj takega?

Kljub temu, da je bil DEMOS prešibek in ni pov-

zel določenih ukrepov (obsodba komunizma, zamenjava Ustavnega sodišča, odpustitev direktorjev v državnih podjetjih ipd.), je vendar pred ljudstvom moral plačati dolg zaradi nekaterih nujnih odločb, ki so prizadeli gospodarsko stanje večine. In tako je spet prišel za dolga leta na oblast „marksoliberalizem“. Nekaj podobnega se je zgodilo leta 2000 z Bajukom: ker je naredil pomembne korake za vstop v EZ, kar je spet nujno pomenilo začasno poslabšanje splošnega stanja, so na volitvah močno zmagali demoliberalci. Nova vlada z novim DZ, izvoljenim na letošnjih jesenskih volitvah, bo morala neizogibno „zategniti pas“ in izdelovati ljudstvu nepopoljne zakone in odloke zato, da zadovolji zahteve EZ. S tem bo plačala visok političen dolg in tako se bodo zelo verjetno na prihodnjih volitvah spet okoristili tako zelo „socialni in ljudski“ demoliberalci! Zdi se mi zelo verjetno, da računajo s tem. Od tod tudi verjetno dobro načrtana ustanovitev toliko novih strankič levega kova, za slučaj, da bi demoliberalci preveč izgubili.

7. Toda obstaja nevarnost, da bi namesto združenja prišlo do novih sporov in oddaljenosti med zastopniki pomladnih strank. V SLS, ker bi bili lahko prezagrenjeni zaradi tokratnih volilnih izidov, namesto da bi premislili, če je bilo pametno iti v vladno koalicijo s LDS. V Janševi SDS, ker se more zgoditi, da bi prevladal strah pred prevelikim porastom NSi, tako nekako, kot je rekel nekdo takoj po volitvah: „Nekoliko nas je, tale Peterle“. V Bajukovi NSi, ker bi ji lahko škodovalo, ako bi bila prepričana, da bo jeseni nujno dobila isti ali še večji odstotek kot sedaj, namesto da bi upoštevala javno mnenje, ki ji sedaj prisoja manj odstotkov.

8. Vsekakor pa ne smemo pozabiti, da tako Janševa SDS kot Bajukova NSi pripadata Evropski ljudski stranki (konzervativci in krščanski demokrati), ki ima sedaj 273 poslancev (10 % več kot prej, med katerimi bodo 4 slovenski). Evropski socialisti bodo imeli 200 poslancev, liberalci 66, zeleni 42. Ljudska stranka ima torej relativno večino, kar pa ji ni zadoščalo ne prej in ji tudi ne sedaj, da bi dosegla evropsko ustavo z bolj zgodovinsko evropsko vsebino, npr. omembo doprinosu krščanskega izročila k evropski kulturi.

Vljudno pozdravljam
Jože Rant
rantja@ciudad.com.ar

Uradniki na Svetu EU so lahko jedli postrv in potico

V okviru prireditve ob slovenskem tednu v Bruslju so evropski uradniki v restavraciji Sveta Evropske zveze lahko poskusili tudi nekaj tradicionalnih slovenskih jedi, in sicer bograč, postrv in potico.

NAŠA SKUPNOST ŽIVI

V četrtek, 9. junija popoldne je bil v slovenski hiši redni **sestaneč Zveze slovenskih mater in žena**, združen s spominom na naše pobite žrtve. Pripravila ga je kulturna referentka zveze Irena Fajdiga, spomine Janeza Kokalja pa je prebrala tajnica Martina Lavrič.

Isti dan zvečer je bila **seja upravnega odbora Zedinjene Slovenije**; vodil jo je predsednik Lojze Rezelj.

V soboto, 12. junija zvečer je bil v Slovenski hiši **poslovilni večer RASTi XXXIII**, ki bo odpotovala v Slovenijo. Združeni je bil s sv. mašo in kulturnim programom.

V nedeljo, 13. junija je bila po sv. maši v **Slovenskem domu San Martin domobranska proslava** s prikazom „Begunci“.

Isti dan popoldne je bila **procesija sv. Rešnjega telesa** v Don Boscovem zavodu v Ramos Mejiji.

Prav tako isti dan so bile **volitve poslancev v evropski parlament**. Bile so na veleposlaništvu Republike Slovenije v Buenos Airesu. Volilne karte za volitev po pošti pa so overavljali po vseh naših Domovih.

V petek, 18. junija je bila **biserna maša mons. Dr. Mirka Gogale**.

V soboto, 19. junija je v Slovenski hiši dr. Katica Cukjati predstavila **novi knjigo Erike J. Poglajen** „Devet pomladi - Nueve primaveras“. Prireditve je bila pod okriljem Slovenske kulturne akcije.

V nedeljo, 20. junija sta bili **domobranski proslavi v Slovenski vasi v Lanusu in v Carapachayu**.

Isti dan smo v Argentini praznovali očetovski dan.

Odbornice Zveze slovenskih mater in žena skrbno vršijo **dobrodelno delo med našimi rojaki**. Pripravile so 70 velikih živilskih paketov, katere delijo med naše rojake, ki so potrebni podpore. Za to akcijo je Zveza dobila gmotno podporo **družine Zupan**.

D-ova za tiskovni referat Zedinjene Slovenije.

57. občni zbor...

Nad. s 3. str.

vseh domov. Prikaz je zamislil, spisal in režiral Dominik Oblak, pevski zbor pa je vodila Anka Savelli Gaser.

Vsem rojakom, ki so na kateri koli način pripomogli, da smo mogli vse to v letu 2003 izpeljati, se v osebnem in skupnem imenu prav iz srca zahvaljujem.

Andrej Rezelj

Poročilo Srednješolskega tečaja odsek Dr. Vojka Arka, Bariloče

Ta odsek je v letu 2003 posloval redno ob petkih v prostorih Stana Slovenskega planinskega društva in sicer v dveh polletjih; prvo od 21. marca do 4. julija in drugo od 1. avgusta do 28. novembra.

Tečaj je obiskovalo šest dijakov in sicer eden v nižji stopnji, štirje v srednji skupini in ena, abiturientka 2003, na višji stopnji. Vsem skupni predmeti so bili slovnica, slovnost, živa beseda in zgodovina. Srednja skupina je imela moralno, najmlajši, v nižji stopnji, je imel prvo stopnjo verouka, dijakinja na višji stopnji je pa imela posebej svetovne nazore na pol seminarski osnovi.

Poučevali so ga. Zdenka Jan, slovnico, slovnost in živo besedo; arh. Andrej Duh zgodovino in dr. Stane Žužek prvo stopnjo verouka, moralno in svetovne nazore. Na splošno je pa tudi sodelovala prejšnja ravnateljica prof. Terezka Marn Žužek.

Leto so izdelali vsi dijaki in sicer eden odlično, prav dobro štirje in dobro eden. Pouk je bil dvaintridesetkrat in povprečna prisotnost je bila 82,5%.

Tečaj je sodeloval meseca junija na proslavi žrtev komunistične revolucije v Sloveniji z dramatisacijo odlomka iz knjige Ivana Korošca pod vodstvom gospe Zdenke Jan.

Ob začetku zimskih počitnic je na pobudo arh. Andreja Duha tečaj obiskal Geološki in paleontološki muzej „Dr. Rosendo Pascual“ v Villa Los Coihues, da bi razširili splošno kulturno obzorje.

Ob zaključni proslavi, 4. decembra 2003 se je vodstvo tečaja tudi pridružilo Prešernovemu letu s poklonitvijo zgoščenke o življenjepisu in delu Franceta Prešerna družinam vseh dijakov. Ob priložnosti te prireditve je bilo tudi slovo od tako postrtovalne profesorice gospe Zdenke Jan, ko se je odpovedala nadaljnjemu poučevanju po več kot petdesetih letih truda za našo skupnost v Argentini. Posebno je potrebno poudariti, da je za ta odsek gospa Zdenka priredila antologijo slovenskega slovstva za vse štiri letnike tečaj, kar moremo s ponosom dati na voljo tudi osrednjemu srednješolskemu tečaju. Naj ji bosta tudi tu, na tem občnem zboru, izražena naše globoko priznanje za njeno ljubezen do domovine in do

slovenstva ter še večja hvaležnost za vse opravljeno delo. Čeprav se zavedamo svojih omejitev v mnogih pogledih, moremo vseeno skleniti to poročilo v prepričanju, da je naše prizadevanje v pretekli dobi za ohranjanje naše kulture bilo pozitivno.

KRST IN ČLOVEK

Pisatelj Zorko Simčič ni samo mladosten človek (ni hče mu ne bi prisodil leta, ki jih nosi, kljub občasnim prestrašenjem), temveč je tudi aktualna osebnost v slovenskem življenju. Mislim na slovensko življenje v Sloveniji, saj je bil izven nje že davno prej „aktualen“.

To trditev si upam postavljati zaradi dveh dogodkov.

Prvi je bila uprizoritev njegovega (Bine Šulinov) dramskega dela Krst pri Savici v dvorani Zavoda sv. Stanislava v Šentvidu (po domače: v Škofovih zavodih), na odru pa so bili dijaki Jegličevega doma; to je dijakov iz vse Slovenije, ki obiskujejo Škofijsko klasično gimnazijo in med letom prebivajo v zavodu. V Buenos Airesu se spomnim treh uprizoritev (dveh Nikolaja Jeločnika in ene Maks Borštinka) in zato človek rad primerja igranje, sceno, zamisel.

Če izvzamemo mladost in (verjetno) neizkušenost nastopajočih, da je oder sorazmerno premajhen za kako sceno „a la Tone Oblak“, da odgovorni za režijo niso (vsaj meni) značne odrske osebnosti, - potem lahko napišem, da je

bila to običajna srednješolska predstava, v kateri nekateri bolj, drugi manj uspešno zaživijo svoje vloge, gledalci pa so bili predvsem starši dijakov. Zelo pa mi je bil všeč prizor boja, izpad/napad pri Ajdovskem gradu: zelo kratek, učinkovit, brez pretiravanja. Glasbene vložke so imeli na skrbi tudi dijaki sami, seveda ob pomoči profesorjev glasbe in učencev glasbene šole. Vse to je poživilo predstavo in ji dalo poseben pečat. Lep večer so pripravili dijaki, za kar se jim je avtor ob koncu zahvalil in čestital.

Časopis Dnevnik pa je začel tedensko izdajati v knjižni obliki dela pod skupnim imenovalcem Slovenska zgodba. Vsak teden ponuja svojim bralcem za majhno ceno „dela, ki so zaznamovala tako zgodovino slovenske književnosti kot novejšje slovensko literarno ustvarjanje“. Dvajset avtorjev je v tej zbirki, od Cankarja, Tavčarja, Preglja, preko Kosmača, Pahorja, Virka in drugih. In med njimi je tudi Zorko Simčič s Človekom na obeh straneh stene. Knjiga bo v časopisnih trafikah 14. septembra. **GB**

Nekaj jedi za mrzle dni

Že smo v pozni jeseni in ozračje se je precej shladilo. V mrzlih dneh pa se prileže močnejša hrana. Ker cene življenjskim potrebščinam neprestano rastejo, nam dobro služijo recepti Marije Remec, ki poleg tega, da so okusni, tudi niso predragi. Iz njene „Varčne kuharice“ nekaj napotkov:

Piščanec v papriki.

Zreži piščanca po delih, in ga osoli. Zagrej žlico masti, prideni zrezano čebulo, in ko ta nekoliko zarumeni, prideni kosce piščanca. Ko tudi ti (enkrat obrnjeni) zarumene po obeh straneh, prideni velik sčep paprike, in ko vse skupaj vre, še 3 - 4 žlice kisle smetane, v kateri si razmotala žlico moke. Prideni kuhan in pretlačen paradižnik in ko vse skupaj še nekaj minut vre, stresi piščanca v skledo, ga oblij z omako in obloži s polento, makaroni ali krompirjevim pirejem.

Praščičje meso s kislim zeljem.

Deni v kozo žlico slovenstva ter še večja hvaležnost za vse opravljeno delo.

Čeprav se zavedamo svojih omejitev v mnogih pogledih, moremo vseeno skleniti to poročilo v prepričanju, da je naše prizadevanje v pretekli dobi za ohranjanje naše kulture bilo pozitivno.

Dr. Stane Žužek - ravnatelj

masti, 1/4 kg na kocke zrezanega svežega svinjskega mesa, polovico zrezane čebule in žlico vode, pokrij in praži, da nekoliko zarumeni. Nato prideni dve pesti kislega zelja, praži še nekaj minut, prilij toliko tople vode, da lahko vre, osoli in ko je skupaj kuhano, prideni pol žlice moke, zmešane z žlico kisle smetane, in za nožev konico paprike. Ko vse še prevre, stresi v skledo in obloži s kuhanimi krompirjevimi krlji.

Telečja obara (ajmoht), navadna.

Daj v lonec 1/4 kile na kosce zrezanega telečjega vratu, prsi ali bočnika, in zalij z litrom vode. Ko zavre, prideni košček korenja, košček čebule, korenino peteršilja, debel, olupljen in na koščke narezan krompir, osoli in kuhaj do mehkega. Nato prideni z zajemalko vode razredčeno prežganje, ki si ga pripravila iz žlice masti in moke, s koščkom limonine lupine, in z vejico majarona. Ko še nekaj minut vre, prilij žlico kisa in postavi obaro z ajdovimi žganci ali opečenimi kruhovimi rezinami na mizo.

ČEPLAKOVA NABIRA MEDALJE

Svetovna dvoranska rekorderka Jolanda Čeplak je na mednarodnem atletskem mitingu v nemškem Erfurtu zmagala v teku na 800 m. Sledili sta ji Nemki Claudia Gesell in Kathleen Friedrich.

NOVICE IZ SLOVENIJE

500 NAJ

Na lestvici 500 največjih in 500 najuspešnejših slovenskih podjetij v letu 2003, ki so jo sestavili v reviji Kapital, se je Petrol z 284,34 milijarde tolarjev prihodkov v lanskem letu znova uvrstil na prvo mesto po skupnih prihodkih. Sledijo mu Revcoz, Gorenje, Mercator in Lek. Po čistem dobičku je Lek z 26,85 milijarde tolarjev krepko prehitel drugouvrščeno Krko. Na tretje mesto se je po čistem dobičku uvrstil Telekom Slovenije, sledita Mercator in Sava Tires.

TRGOVANJE Z LJUDMI

Poročilo ameriškega State Departmenta o trgovanju z ljudmi tudi letos uvršča Slovenijo v drugo skupino držav, ki si sicer prizadevajo izkoreniniti trgovanje z ljudmi, vendar njeni ukrepi še vedno niso dovolj dobri, da bi se uvrstila v prvo skupino, med zahodnoevropske države. State Department tudi letos ugotavlja, da je Slovenija tranzitna država za trgovino z ženskami iz Vzhodne Evrope in Balkana, ki jih prodajajo naprej v Italijo, Španijo, Nizozemsko, Nemčijo, Grčijo in na Portugalsko, v manjši meri pa tudi destinacijska država. State Department ugotavlja, da slovenska vlada ne izpolnjuje v celoti minimalnih standardov za odpravo trgovanja z ljudmi, čeprav si za to zelo prizadeva. Ministrstvo za notranje zadeve (MNZ) je v odzivu zapisalo, da so priporočila SD že dosledno upoštevana v slovenskem akcijskem načrtu za obdobje od leta 2004 do 2006, ki ga bo kmalu obravnavala vlada.

PO SVETU

EVROPSKA ZVEZA IMA USTAVO

Voditelji Evropske zveze so na vrhu v Bruslju po dveh dneh intenzivnih pogajanj in usklajevanj dosegli soglasje o ustavnih pogodbah, ki naj bi povezovali modernizirala in ji omogočila učinkovito delovanje v močno razširjeni sestavi. Dogovor jim je uspel v drugem poskusu - prvi je pred pol leta na vrhu v Bruslju neslavno propadel. Voditelji so dogovor ob potrditvi označili za „zgodovinski“, predsedujoči EZ, irski premier Bertie Ahern,

pa je bil deležen stoječih ovacij svojih kolegov. Z ustavo bo za temeljni način odločanja v EZ uvedena kot dvojna večina, Evropska komisija pa bo po dveh prihodnjih mandatih za večjo učinkovitost nekoliko skržena. Potrditev na vrhunski ravni pa za uveljavitev ustave še ni dovolj, potrebna bo njena ratifikacija v nacionalnih parlamentih članic. Kljub naporom nekaterih članic - med katerimi ni bilo Slovenije - v ustavi ni omembe o krščanskem vplivu na evropski razvoj.

SLOVENC I IN ŠPORT

STADION OSTAJA ZA BEŽIGRADOM

Ljubljanski mestni svet je po dolgi in precej burni razpravi z veliko večino podprl celovito prenovno centralnega - Plečnikovega - stadiona za Bežigradom. Tako bodo na tem mestu uredili nogometni stadion, ki bo ustrezal merilom Evropske nogometne zveze. Ob tem pa sprejeti sklep še določa, da mora biti prenova bežigradskega stadiona opravljena tako, da bo po zaključku del objekt lahko pridobil licenco za izvedbo mednarodnih tekem in drugih prireditve. Večina opozicijskih svetnikov z odločitvijo ni bila zadovoljna, še posebej kritični so bili do po njihovem mnenju slabo pripravljenega gradiva za to točko dnevnega reda, vseeno pa so se praktično vsi strinjali, da Ljubljana potrebuje sodoben nogometni stadion. Predlagatelji sicer vrednost prenove in ureditve bežigradskega stadiona, ki naj bi imel pokrite tribune z 12.000 do 14.000 sedeži, ocenjujejo na približno 59 milijonov evrov, gradnja stadiona v Stožicah pa naj bi stala dobrih 77 milijonov. Za ustrezne spremembe in dopolnitve prostorskih aktov in pripravo drugih potrebnih dokumentov za prenovno bežigradskega stadiona naj bi porabili približno 21 mesecev.

OLIMPIJSKI DUH IZPUHTEVA

Člani izvršnega odbora (IO) Olimpijskega komiteja Slovenije (OKS) so na koncu seje potrdili predlog, da se nagrade za olimpijske medalje povečajo; za zlato olimpijsko medaljo je bilo doslej namenjenih s strani OKS tri milijone tolarjev, poslej bodo dali štiri. Za srebro bodo olimpijci dobili 3,4 milijona, za bron pa 2,8 milijona. Poleg tega denarja podobne zneske za uspešne olimpijce namenja tudi ministrstvo za šolstvo, znanost in šport.

ZMAGI NA HRVAŠKEM

Slovenska rekorderja Primož Kozmus in Miran Vodovnik sta zmagala na mednarodnem atletskem mitingu v Zagrebu. Vodovnik se je v suvanju krogle približal 20-metrski znamki (19,75 m), Kozmus pa je v metu kladiva dosegel 75,87 m in upa, da bo boljše rezultate dosegel na evropskem pokalu v Carigradu. V teku na 400 m je Domen Žnidarič dosegel drugo mesto (48,55) in s tem izenačil svoj osebni rekord. Urban Acman je bil drugi na 100 m z 10,70, Janja Bučar pa je bila na 800 m tretja (2:12,50).

PISALI SMO PRED 50 LETI

UMRL JE FRANC KREMŽAR

V soboto, 26. junija je umrl časnikar, politik in kulturni delavec Franc Kremžar.

Begunska leta je preživel v Avstriji, Italiji in končno v Argentini. Pri pogrebu na Chacarito so mu govorili ob grobu župnik Anton Orehar, predsednik DS ing. Albin Mozetič, v Imenu SLS in Narodnega odbora Miloš Stare, predsednik Slovenskega kulturnega sveta dr. Ignacij Lenček, podpredsednik parlamenta 3. maja 1945 Rudolf Žitnik, v imenu časnikarskih tovarišev dr. Tine Debeljak, kot njegov edini sošolec v Argentini pa svetnik Karel Škulj.

RAZSTAVA ARH. SULČIČA

V ponedeljek 21. t.m. je v galeriji Witkomb razstavljal svoja dela arh. Viktor Sulčič. Vsega je razstavil arh. Sulčič 34 akvarelov, po večini krajin in iz pristanišča. Videti je, da ga bolj kot barva zanima linija, kar izdaja arhitekta.

LANUS

Krajevni odbor Društva Slovencev je priredil proslavo v počastitev vseh padlih protikomunističnih žrtev. Po maši je imel govor Janez Hladnik, ženski zbor je zapel Špacapanovo pesem Soča, Soča. Sledila je deklamacija iz Črne maše in prizor dveh deklic. Župnik Mali je prav za to prilikom napisal prizorček za otroški zbor, pripravila pa ga je gdč. Virant. Zbor je zapel nekaj pesmi, fantek, ki so mu umorili mater in očeta, je deklamiral pesem Ata mučenec. Nato je govoril Ivan Korošec.

BARILOČE

3. REDNI OBČNI ZBOR SPD

Iz poročil lahko posnamemo, da so se posvečali prevsem zavetišču Pod skalco. Izvedeni so bili razni plezalski vzponi in izleti. Slovenska naveza je ponesla vpisno knjigo na Cerro Cathedral. Omeniti je treba udeležbo Bertonclja na Himalajo, na Paine pa je v nesreči izgubil življenje Tonček Pangerc. Odlično so se odrezali slovenski smučarji v teku in skokih. Otvorili smo tudi slovensko zemljišče in sodelovali pri otvoritvi Slovenske steze.

Za prihodnje obdobje so bili izvoljeni kot predsednik France Jerman, tajnik dr. Vojko Arko, blagajnik Blaž Razingar, gospodar Milan Godec in odbornika Ivan Arnšek ter Jožko Simčič.

Svobodna Slovenija št. 25, 1. julija 1954

Inkvizicija terjala manj žrtev, kot so domnevali

Inkvizicija Katoliške cerkve v srednjem veku je po ugotovitvah Vatikana terjala bistveno manj žrtev, kot so doslej domnevali, je poročala nemška tiskovna agencija dpa. Tako naj bi v glavnih deželah inkvizicije - Španiji, Italiji in Portugalskem - na čarovniških procesih zažgali manj kot sto žensk. Nasprotno pa je v istem času potekalo okoli 100.000 nekatoliških čarovniških procesov, v katerih je na gmadah umrla polovica obtoženih, je v Vatikanu povedal italijanski zgodovinar, profesor Agostino Borromeo, ki je predstavil knjigo o inkviziciji.

Doslej so se vedno znova pojavljala poročila, ki so govorila o stotisoč ali celo do treh milijonih žrtvah inkvizicije, neodvisni znanst-

veniki pa so že dlje časa opozarjali, da so to prevelike številke. Borromeo je predstavil knjigo, ki je pravzaprav poročilo o strokovnem seminarju na temo inkvizicije; ta je potekal leta 1998 v Vatikanu, na njem pa so sodelovali tudi nekatoliški zgodovinarji, je poročala dpa.

Po besedah Borromea je v okviru celotne španske inkvizicije potekalo 125.000 procesov Katoliške cerkve. „Na teh je bilo izrečenih kakih 1,9 odstotka smrtnih kazni,“ je dejal. To pomeni, da je bilo v Španiji izrečenih 2400 smrtnih kazni, poročala dpa. Na Portugalskem pa je potekalo približno 35.000 procesov, od katerih se jih je 5,7 odstotka končalo s smrtjo obtoženca. Čarovniški procesi so bili medtem

ESLOVENIA, MI TIERRA

El desarrollo cultural

La situación de Eslovenia cambió radicalmente al pasar de la monarquía austro-húngara a Yugoslavia. Antes éramos ciudadanos de segunda en lo que atañe a la cultura. Había que luchar para conseguir una migaja de lengua eslovena, algún esbozo de derecho nacional.

De golpe desapareció el idioma alemán, si bien fue reemplazado por el serbocroata en forma parcial.

En el año escolar 1918/19 hubo en Eslovenia 820 escuelas primarias y 35 de enseñanza media.

Una de las primeras medidas del gobierno fue la creación de la Universidad de Ljubljana en el año 1919. Volvieron los científicos que habían tenido que emigrar y los jóvenes podían estudiar en su país natal. Existían la facultad de filosofía, la de derecho, la de teología, la técnica y la de medicina.

En Ljubljana se empezó a coleccionar obras de arte. Abrieron sus puertas la Ópera y el Teatro. En el tiempo que se extendió entre las dos guerras se puso en escena 4432 obras de teatro y 3904 óperas. Aproximadamente una cuarta parte de las obras teatrales eran de autor esloveno.

Se creó el Conservatorio de música, la Asociación de periodistas de Eslovenia, la Asociación de docentes de la escuela superior, la Sociedad de escritores eslovenos, el Instituto de historia del arte, el Instituto etnográfico, la filial eslovena del PEN club internacional, la Sociedad de artistas plásticos, la Sociedad filosófica, el Museo de la ciudad, la Casa filarmónica de Ljubljana. Había 2237 bibliotecas (escolares y públicas) con un millón de libros, 8211 asociaciones, 54 salas de cine con 13000 funciones anuales.

En el año 1938 se creó la Academia de ciencias y artes en Ljubljana, que es la sociedad de mayor prestigio en el plano cultural.

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča

V ponedeljek, 14. junija se je rodila Milena Sol Vitrih, hčerka Marka in Marcele Sierra.

Srečnim staršem iskreno čestitamo!

Smrt.

V Slovenski vasi je v 41. letu umrla Gladys Debevec. Naj počiva v miru!

Obnovljeno stopnišče na Blejskem otoku

Po le dveh mesecih restavratorskih, konservatorskih in konstrukcijskih del je na Blejskem otoku okrog 200 ljudi prisostvovalo slav-nostni otvoritvi obnovljenega južnega baročnega stopnišča, ki s svojimi 350 leti velja za najstarejše ohranjeno zunanje stopnišče v Sloveniji.

predvsem v Nemčiji široko razširjeni, v veliki meri pa so potekali tudi na protestantskih območjih.

Papež Janez Pavel II. je v jubilejnim letu 2000 v svojem priznanju krivde za grehe Katoliške cerkve v njeni 2000-letni zgodovini (mea culpa) molil za odpustanje za inkvizicijo in druge napake Cerkev, kot so križarske vojne in preganjanje Judov.

Upravitelj ljubljanske nadškofije škof Andrej Glavan je blagoslovil prenovljeno stopnišče in ob tem izrazil upanje, da takšno sodelovanje pomeni tudi prvi korak k ureditvi lastništva Blejskega otoka.

Z odkritjem stopnišča se je na Bledu začelo tudi osrednje praznovanje 1000-letnice prve pisne omembe kraja, ki bo trajalo vse do 27. junija. V naslednjih dneh se bodo na Bledu zvrstili še številni koncerti, predstave in sejem domače in umetnostne obrti.

OBIŠČITE SPLETNO STRAN
www.slo.org.ar

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Valentín B. Debeljak / Proprietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Alojzij Rezelj / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA / Teléfono: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar / debeljak@netizen.com.ar

Glavni urednik: Tine Debeljak ml. / Za Društvo ZS: Alojzij Rezelj / Sodelovali so še: Tone Mizerit, Gregor Batagelj, Miriam Jereb Batagelj, Franci Markež, Pavlina Dobovšek, Jože Rant, Zveza. Mediji: STA, Radio Ognjišče, Demokracija, Dnevnik.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 70, pri pošiljanju po pošti pa \$ 95; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 85 USA dol. za vse države.

Čeke: v Argentini na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: 4362-7215 - Fax: 4307-1953 - E-mail: vilko@ciudad.com.ar

Correo Argentino Suc. 7
 FRANQUEO PAGADO
 Cuenta N° 7211
 R. Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

MALI OGLASI

TURIZEM

Letalske karte, rezervacija hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu
 H. Yrigoyen 2742 - San Justo
 Tel. 4441-1264 / 1265

ZOBOZDRAVNIKI
Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI
Dr. Vital Ašič, Odvetnik Paraná 830, 5. nadstr. - Buenos Aires. Prijave na: Tel./faks: 4798-5153. e-mail: estudioasic@cpacf.org.ar

DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@perseus.com.ar

dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalley 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@sfnanet.com.ar

dr. Lilijana Kožar, odvjetnica; Av. Corrientes 1250, 5° F, Capital. Torek in četrtek od 16. do 19. Tel.: 4382-9216

**Pred trinajstimi leti smo Slovenci dobili svojo državo.
 Zato bomo skupaj slavili**

PRAZNIK SLOVENSKE DRŽAVNOSTI

v soboto, 26. junija 2004 v Slovenski hiši v Buenos Airesu

ob 19. uri sv. maša za vse pokojne in žive slovenske javne delavce. Poje moški zbor pod vodstvom Anke Savelli Gaser
 ob 20. uri slavnostna akademija v dvorani, podelitev odličij zaslužnim rojakom in prijateljska večerja

Vstopnice po \$ 15.- v predprodaji v Slovenski hiši in pri predsednikih Domov
 Pravočasno lahko tudi rezervirate nakaznico na tel: 4636-0841

Vsi rojaki prisrčno vabljeni!

Osrednji odbor SDO-SFZ vabi nove talente, skupine in soliste, za

35. Pevsko glasbeni večer

ki bo v soboto 14. avgusta.
 Prijave sprejemata do 25. julija:
 Albert Klarreich (Tel. 4484-1521 e-mail: albixr@hotmail.com)
 Marijana Petkovšek (Tel. 4739-1771 e-mail: marianitapet@hotmail.com)

Naš dom **San Justo**

**"Dokler bo eden od naših živel,
 bo pričal resnico, da zve jo ves svet,
 in svet se bo zdrzil od groze — vzkipe!**
Zaupajte, bratje, zvestobi rodov..."
 (Dr. Marko Kremžar)

V nedeljo 27. junija bo v **Slomškovem domu** po sveti maši
DOMOBRANSKA PROSLAVA
 Prisrčno vabljeni!

PORAVNAJTE NAROČNINO!

DOMOBRANSKA PROSLAVA

V nedeljo, 27. junija po slovenski sveti maši.

- Polaganje venca pred spomenikom Franceta Balantiča.
- Spominska akademija v dvorani na čast padlim.
 Slavnostni govornik: Jože Tomažević
- Sodelujejo otroci Balantičeve šole, recitatorji in Mešani pevski zbor San Justo.
- Ob 13. uri skupno kosilo. Pripravlja Zveza mater in žena iz San Justa.
- Razstava ročnih del, tečaja pod vodstvom Isabel Bogataj Tomažević.

VSI PRISRČNO VABLJENI!

3. in 10. julija ob 20. uri

gledališka skupina **SLOMŠKOVEGA DOMA** predstavlja:

Ženitev

Nikolaj Vasiljevič Gogolj

Razstavljali bosta svoja dela
 Andrea Quadri in Irena Žužek

Na razpolago tudi lahka večerja

Slomškov Dom //Castelli 28// Ramos Mejía

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI
 23. junija 2004

1 EVRO	239,35SIT
1 U\$S dolar	197,87SIT

OBVESTILA

SOBOTA, 26. junija:
 V Slovenski hiši praznik državnosti.
NEDELJA, 27. junija:
 Občni zbor Slovenskega doma v Carapachaju, ob 11,30. uri.
Domobrantska proslava v Slomškovem domu, po sveti maši.
Domobrantska proslava v Našem domu v San Justo po maši. Opoldan kosilo in razstava ročnih del.
Domobrantska proslava na Pristavi.
V slovenskem domu v San Martinu po maši predava José Pablo Bizai iz Paraná, Entre Ríos.
SREDA, 30 junija:
Šolska seja voditeljic, v Slovenski hiši ob 20. uri.
SOBOTA, 3. julija:
Redni pouk na Srednješolskem tečaju RMB ob 15.00 uri v Slovenski hiši.
V Slomškovem domu ob 20. uri igra „Ženitev“.
NEDELJA, 4. julija:
Mladinska maša v Slovenski hiši ob 9,30. Po maši zaključna analiza o anketi izvedeni na tečaju za odbornike.
Proslava šolskih otrok na čast sv. Alojziju v Slovenski hiši.
Domače kolone v Hladnikovem domu. Kosilo ob 12.30. Po kosilu prodaja.
Skupno kosilo Društva slovenskih upokojencev, ob 13. uri v Našem domu v San Justu.
ČETRTEK, 8. julija:
Redni sestanek Zveze slovenskih mater in žena, ob 16. uri v Slovenski hiši. Razgovor z Marjano Dobovšek na temo „gospodinjki napotki“.
SOBOTA, 10. julija:
Članska večerja v Našem domu v San Justo.
V Slomškovem domu ob 20. ponovitev igre „Ženitev“.

Da razumemo Evropo (1)

Tri osrednje ustanove Zveze

Z vstopom v Evropsko zvezo je Slovenija skladno s pristopno pogodbo dobila pravico in dolžnost v osrednje institucije povezave imenovati ali izvoliti svoje predstavnike, prav tako se bodo slovenski uradniki potovali za prosta delovna mesta v teh telesih. Povezava ima skladno s pogodbo tri institucije: Svet Evropske zveze, Evropsko komisijo in Evropski parlament. Vse pa imajo različne pristojnosti pri sprejemanju zakonodajnih in drugih odločitev. V zaporednih številkah bomo obrazložili pristojnosti in delo vsake od teh ustanov.

SVET EVROPSKE ZVEZE

Svet Evropske zveze ali tudi ministrski svet je tisto telo, kjer so zastopani interesi držav članic. Pri sprejemanju odločitev ima s svojimi izvršnimi in zakonodajnimi pristojnostmi ključno vlogo, vendar pri tem sledi smernicam, ki mu jih postavi Evropski svet, v okviru katerega se običajno štirikrat letno sestanejo predsedniki vlad in držav. Svet EZ zaseda v desetih različnih sestavah, med katerimi se svet za splošne zadeve in zunanje odnose, v okviru katerega se dobivajo zunanji ministri, svet ministrov za finance ter svet ministrov za kmetijstvo sestajajo vsak mesec; sedem svetov za preostala področja pa zaseda redkeje.

Predloge za ministrska zasedanja sicer pripravi odbor stalnih predstavnikov držav EZ, na kratko imenovan COREPER, ki zaseda vsak teden v dveh različnih sestavah: coreper II, v katerem sedijo veleposlaniki, vodje predstavništva članic pri EZ, pripravlja „politične“ odločitve (gre za področja splošnih zadev, zunanjih odnosov, financ, pravosodja in notranjih zadev); coreper I, v katerem sedijo namestniki veleposlanikov, pa „tehnične“ odločitve (notranji trg, potrošniki, industrija, raziskave, transport, energetika, okolje, kmetijstvo).

Skladno z veljavnimi pogodbami EZ se predsedstvo tako v Evropskem svetu kot v Svetu EZ v vseh njegovih oblikah po sistemu rotacije menja vsakih šest mesecev, kar pomeni da vsakega pol leta prevzame vodenje ena od držav članic po nekaj let naprej določenem vrstnem redu. Trenutno EZ predseduje Irska, julija bo vodenje prevzela Nizozemska, o konca leta 2006 pa se bodo zvrstile Luksemburg, Velika Britanija, Avstrija in Finska. Predsedujoče države doma gostijo tudi neformalna

zasedanja ministrskih svetov, sklicana enkrat na pol leta, ter še več drugih vrst sestankov.

Omeniti velja, da bo v razširjeni EZ sicer sistem rotacije predsedovanj najverjetneje ukinjen. Države članice razširjene povezave se namreč v luči modernizacije in učinkovitega delovanja dogovarjajo za prenovo institucionalne ureditve v EZ - skladno z nastajajočo ustavno pogodbo, o končni podobi katere na vrhunski ravni soglasja sicer še ni, bo Evropski svet dobil stalnega predsednika, medtem ko naj bi ministrske svete (še vedno na podlagi rotacije) vodila timska predsedstva oziroma skupine posameznih članic.

Z ustavno pogodbo bo spremenjen tudi način odločanja. Trenutno se tako v Evropskem svetu kot svetu EZ ključne odločitve sprejemajo s soglasjem, za večino pa zadostuje t. i. kvalificirana večina. Za njeno ugotavljanje ima vsaka država določeno število glasov, določena pa sta tudi praga tako za kvalificirano večino kot tudi manjšino, ki posamezno odločitev lahko zablokira. Z novo pogodbo pa naj bi bil uveden sistem dvojne večine, po katerem bo za sprejem odločitev potrebno določeno število držav in prebivalstva.

Slovenija je svoje glasovanje v svetu dobila z vstopom v EZ - za prehodno obdobje do konca oktobra 2004 najprej tri člane od skupaj 124 (88 kvalificirana večina, 37 manjšina, ki blokira), nato pa štiri od 321 (232 kvalificirana večina, 90 manjšina, ki blokira). Z vstopom je Slovenija dobila tudi stalno članstvo v Evropskem svetu, Svetu EZ, coreperju in drugih delovnih telesih, kar pomeni, da premier, ministri in drugi predstavniki enakopravno sodelujejo pri sprejemanju odločitev.

(Dalje prihodnjič)

Medvešek naj bi vdrl v računalnike

Korošec Aljoša Medvešek, ki že nekaj let živi v ZDA, je z ameriškim poslovnim partnerjem Brettom O'Keefom osumljen, da je vdiral v računalnike ameriške vojske, vesoljske agencije Nasa in nekaterih zasebnih podjetij. Zaupne dokumente naj bi hotela prodati medijem, da bi si zagotovi-

la večjo prepoznavnost v ameriški javnosti in poslovnem okolju in na ta način dosegla večji profit. O'Keefu grozi do 30 let zaporne kazni, poroča Večer. Medvešek pa je znan tudi ker imajo zaradi suma storitve več kaznivih dejanj obsežen kazenski spis. Ta že nekaj let čaka na sodbo.